Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

SEPTEMBER 2012

AFRIKAANS HUISTAAL V2 MEMORANDUM

PUNTE: 80

Hierdie memorandum bestaan uit 27 bladsye.

AFDELING A:

VRAAG 1: *Gebed om leiding* – M.M. Walters

VRAAG	ANTWOORD	NASIENRIGLYNE	PUNT	LU & AS	BLOOM
1.1	Kandidate moet ŉ gepaste inleiding en slot gee. Predikante se **materialistiese lewensbeskouing.** (Hy besoek slegs die bejaardes met geld. Verseker dat die kerk in hul testament benoem word./Verhuur kamers in die pastorie uit aan student. Die huurgeld beland in sy sak/Leef in oorvloed/Ontvang komplimentêre kaartjies om na "bose" uitvoerings te gaan kyk.) Die swakheid van die mens om nie na God self te luister nie, maar **jou eie wil te doen**. (Probeer God oortuig waarom hy nie Merweville toe kan gaan nie.) **Buite-egtelike verhoudings**. (Hy probeer hierdie misstap regverdig. Hy swig voor Satan.) Die mens wat **vol van sy eie wysheid is** en daarvan hou om **belangrik te klink**. (Noem God sy meester, maar luister tog nie na Hom nie./Gebruik hoogdrawende taal.) **Intellektueles en hooggeleerdes wat saambondel** by universiteite en kweekskole.	*Gee 3 punte vir drie swakhede/ wanpraktyke wat genoem word.*	3	LU2 AS 4.2.5	3 & 5
	Oordrywing: (√) Die predikant gebruik **hoogdrawende taal** om sy **belangrikheid** te beklemtoon, **bv**. "akademiese omgaan en verkeer."/ "hoe kan ek dit ontbeer"/ "delf in die duisterhede"/" in antwoord op my broederse gebede." (√) / Die predikant se wanpraktyke/gulsigheid/sondes word deur oordrywing belaglik gemaak, **bv**. "en die koshuise is duur en vol."/ "Hoe kan ek bly waarsku teen die bose spel."/ "Die klein sondetjies met my buurvrou." (√) (2) **Kontras:** (√) tussen wat behoort en dit wat in die praktyk gebeur, **bv.** die predikant moet nederig wees, maar hy is vol van homself en sy eie belangrikheid. (√) / Hy behoort sy gemeente te dien en homself nie te verryk nie, maar hy besoek net sekere gemeentelede/ hy verryk homself deur die pastoriekamers te verhuur/ Hy praat ŉ hoogdrawende taal, maar gebruik platvloerse uitdrukkings soos "die gans wat die goue eiers lê." (√) (2)	*Kandidaat moet die **stylfiguur** en **voorbeeld.** (4 punte)*	4		

VRAAG	ANTWOORD	NASIENRIGLYNE	PUNT	LU & AS	BLOOM
	Die **woordkeuse** beklemtoon die satire verder. Hy beskryf die sewe jaar oue bottel wyn as "goeie dade" wat aan hom gedoen is. (√) Die vet braaivleis wat hy geniet word as "genade" beskryf. (√) In hoogdrawende taal vertel hy van sy" kudde" wat "die kuns ten prooi val", maar hy, wat 'n buite-egtelike verhouding het, sal sterk genoeg wees, want hy moet daarna gaan kyk om sy gemeente sodoende te kan beskerm. (√) Hier kan die kandidaat sy eie opinie gee. Hy kan self besluit of sulke wanpraktyke wel aan die kaak gestel moet word. **Merk met die rubriek.**	***Twee*** *woordkeuses moet bespreek word. (2 punte)* *Dui aan of dit gelug moet word al dan nie + motivering. (1 punte)*	2 1		
			[10]		

VRAAG 2: *Staat* – Niel van Tonder

VRAAG	ANTWOORD	NASIENRIGLYNE	PUNT	LU & AS	BLOOM
2.1	Tersine		1	LU2 AS 4.2.6	1
2.2	Dit pas by die saaklike verloop van die gebeure.		1	LU2 AS 4.2.6	3
2.3	Die spreker wil beklemtoon dat die wit krap nou reeds al baie lank net in die wal sit.	*Vir net beklemtoning kry die kandidaat geen punte nie.*	1	LU2 AS 2.2.7	2
2.4	Van die staat.		1	LU2 AS 2.2.7	1
2.5	Net soos die krap paraat en gepantser is om homself te beskerm, net so is die staat ook.		1	LU2 AS 2.2.7	2
2.6	Daar is ook ander sulke gevalle. /Dit maak die betekenis universeel.		1	LU2 AS 4.2.5	3
2.7	Dit wat die krap gedink het hom kon beskerm, (√) het nou tot sy ondergang gelei. (√) / Die krap/staat het gedink dat hy paraat is, maar miere het sy pantser binne gedring.	*Leerders moet beide kante van die saak hê. Is slegs 2 of 0.*	2	LU2 AS 4.2.7	3
2.8	Ja. Die woord staat dui op ’n land se regering (√), en die inhoud handel oor ’n regering wat tot ’n val gekom het. (√), / *Ja*. Die woord staat *dui op ’n toestand van sake.* (√) Die inhoud handel oor die toestand van ’n regering. (√)		2	LU2 AS 4.2.5	4
			[10]		

VRAAG 3: *finis* – Lina Spies

VRAAG	ANTWOORD	NASIENRIG LYNE	PUNT	LU & AS	BLOOM
3.1	In die eerste gedeelte word daar op die "ek" gefokus en in die tweede gedeelte word daar op die "jy" gefokus.	*Beide vir die punt*	1	LU 2 AS 4.2.6	1
3.2	Bobbejaan word gesien as ʼn dom dier. Sy was te dom om te besef hierdie verhouding ontwikkel nie.	*Beide vir die punt*	1	LU2 AS 4.2.5	3
3.3	A		1	LU2 AS 4.2.6	3
3.4	Dit maak die stemming hartseer/somber/treurig.		1	LU2 AS 4.2.5	2
3.5	Versreël 9		1	LU2 AS 4.2.6	1
3.6	Nee. Aprilmaand verwys na ʼn Aprilgek. (√) Sy was ʼn Aprilgek om te glo die verhouding kan werk. (√)		2	LU2 AS 4.2.6	4
3.7	Deur die eindplasing van die woord "lag"./ Albei reëls eindig met lag.		1	LU2 AS 4.2.5	1
3.8	Die tema handel oor verbreking en verbrokkeling van ʼn verhouding. (√) ʼn Vaste strofebou sou nie hierdie idée ondersteun nie. (√) /ʼn Onegalige strofebou ondersteun hierdie gedagte beter. (√)	*Leerders moet beide kante van die saak hê. Is slegs 2 of 0.*	2	LU2 AS 4.2.6	3
			[10]		

VRAAG 4: *Sonsverduistering* – P.J. Philander

VRAAG	ANTWOORD	NASIENRIGLYNE	PUNT	LU & AS	BLOOM
4.1	abba/cddc/efg/efg	*Leerders moet die **hele** rympatroon **korrek** aandui vir die punt.*	1	LU2 AS 4.2.6	1
4.2	ŉ Sonnet		1	LU2 AS 4.2.6	1
4.3	Son dui op lig (√) teenoor duister wat op donker dui (√) / son (√) teenoor duister. (√)	*Leerders moet beide kante van die saak hê. Is slegs 2 of 0.*	2	LU2 AS 2.2.7	3
4.4	Enjambement.		1	LU2 AS 2.2.7	1
4.5	Nee. Die skaap en die donkie word as die domste diere beskou. Sodoende word die dwaasheid van die mens net meer beklemtoon.	*Ja/nee verdien nie ŉ punt nie.*	2	LU2 AS 4.2.5	4
4.6	Die oktaaf sou nie afgesluit gewees het nie./ Die wending sou nie so duidelik sigbaar wees nie./ Die natuurbeeld sou nie afgesluit wees nie.		1	LU2 AS 4.2.6	3
4.7	Die bose/ Die sonde/ Die kwade		1	LU2 AS 2.2.7	1
4.8	Aanvanklik word daar van "gans die mensdom" gepraat en dan na "ons"/ Aanvanklik word daar universeel na die mens verwys en dan meer persoonlik.		1	LU2 AS 2.2.7	3
			[10]		

VRAAG 5: ONGESIENE GEDIG: OPSTELVRAAG

VRAAG	ANTWOORD	NASIENRIGLYNE	PUNT	LU & AS	BLOOM
5.1	Kandidate moet 'n gepaste inleiding en slot gee. Die liefde word met 'n skip/kaperskip vergelyk. (√) Die liefde word hier gelyk gestel aan 'n skip wat uit graniet gemaak is. (√) Die liefde is dus nie altyd maklik en vrolik nie. / Die liefde wat die spreker het, is dus onvernietigbaar. (√) Die liefde moet dus net soos die graniet, bestand wees teen aanslae. (√) 'n Kaperskip kaap ander skepe. (√) Dus kaap die spreker ander se harte. (√) Hierdie liefde kan so opwindende/ gevaarlik wees soos 'n skip vol buskruit. (√) Die spreker se liefde kan jou drome laat droom. (√) Hierdie liefde kan jou na wonderlike/ gevaarlike plekke neem, maar jy sal nie seerkry nie. (√) Hier moet die leerder sy opinie uitspreek oor die skip-metafoor. (√) **Merk met die rubriek.**	*Metafoor* *Betekenis van metafoor in strofe 2.* *Betekenis van metafoor in strofe 4.*	1 3 5 1	LU2 AS 4.2.6	1, 3 & 5
			[10]		

VRAAG 6: ONGESIENE GEDIG: KONTEKSTUEEL

VRAAG	ANTWOORD	NASIENRIGLYNE	PUNT	LU & AS	BLOOM
6.1	Alleenplasing/ Enkel versreël.		1	LU2 AS 4.2.6	1
6.2	Dit beklemtoon / lig uit wat sy stuur.		1	LU2 AS 4.2.5	3
6.3	Vergelyking		1	LU2 AS 4.2.5	2
6.4	Gebeitel laat jou hoor hoe sterk/hard hierdie liefde is.		1	LU2 AS 4.2.5	3
6.5	alliterasie		1	LU2 AS 4.2.6	1
6.6	Dit laat jou die opwinding/ gevaarlikheid van die liefde hoor/ ouditief ervaar./ Beklemtoon die opwinding/gevaar wat die liefde inhou.		1	LU2 AS 4.2.5	3
6.7	"…, my Lief..."		1	LU2 AS 4.2.5	1
6.8	Sy gaan sy hart kaap/vat.		1	LU2 AS 4.2.5	3
6.9	Hier gee kandidaat sy eie opinie.	*Nee/ja verdien nie 'n punt nie. Slegs die motivering.*	2	LU2 AS 4.2.5	4
			[10]		

AFDELING B : ROMAN

VRAAG 7: OPSTELVRAAG: *DIE KWART-VOOR-SEWE-LELIE* – Eleanor Baker

VRAAG	ANTWOORD	NASIENRIG LYNE	PUNT	LU & AS	BLOOM
7.1	Kandidate moet 'n gepaste inleiding en slot gee. Die karakters waarteenoor daar rassisties opgetree kon word, is Johanna/die huishulp (√), Claude/Kara se man/die bruin Fransman met wie Kara getrou het (√) en Billy /die swart taxi-bestuurder. (√)	*Kandidaat noem enige 3/4 feite hier.*	3		
	Iris-hulle se huishouding kan net funksioneer a.g.v. Johanna / sy is onmisbaar. Sy organiseer alles in die huis./ Sy leer Ma kook, leer die dogters hul hare vleg en sorteer die huissleutels uit. (√) Ma vertel dat Johanna haar niggie is om die pasregistrasie te ontduik. (√) Johanna en Iris het 'n goeie intieme verhouding soos gesinslede. (√) Pa laat Johanna hom voorskryf oor hoe haar woonplek moet lyk. (√) Pa en Johanna kommunikeer baie gemaklik met mekaar. (√)	*Kandidaat noem enige 3/4 feite hier.*	3/4		
	Iris, Pa en Ma was baie opgewonde oor die koms van Claude. (√) Aanvanklik is Ma bekommerd oor apartheidswetgewing, maar Claude oorrompel die familie met sy sjarme. (√) Aanvanklik beskou Johanna hom as 'n "klong", maar lag as Iris sê sy is 'n rassis. (√) Elsa en Hannes is egter nie beïndruk met Claude nie. Hulle is bekommerd oor die kultuurverskil en waar hul sal woon. (√)	*Kandidaat noem enige 3/4 feite hier.*			
	Iris en Billy kom van die staanspoor goed oor die weg. (√) Iris vind in Billy iemand wat uiteindelik na haar luister. (√) Billy voel verantwoordelik om Iris te beskerm. (√) Johanna waarsku Iris om versigtig te wees aangesien die Negers anders is. (√)	*Kandidaat noem enige 3/4 feite hier.*	3/4		
	Ja, hulle optrede is aanvaarbaar, (√) want velkleur behoort nie 'n rol te speel in die behandeling/optrede van mense nie. (√) Nee, hulle optrede was nie korrek nie, (√) want 'n mens moet by jou eie soort mense hou. (√) **SIEN VOLGENS RUBRIEK NA.**		2		
			[25]		

OF

VRAAG 8: KONTEKSTUELE VRAAG: *DIE KWART-VOOR-SEWE-LELIE* – Eleanor Baker

VRAAG		ANTWOORD	NASIENRIG LYNE	PUNT	LU & AS	BLOOM
8.1		Joe / Die fotograaf		1	LU2 AS 2.4.3	1
8.2		Joe wou haar as ŉ model gebruik. (√) en Iris het gedink dit kan haar blomgeleentheid wees. (√) / Joe het van haar foto's geneem en wou haar ŉ modelkontrak aanbied. (√) Iris het gedink dit kan haar blomoomblik wees. (√)		2	LU2 AS 2.4.5	3
8.3	8.3.1	Peter		1	LU2 AS 2.2.7	1
	8.3.2	Hy het haar voor ŉ keuse gestel: hy gaan Vermont toe met of sonder haar. / Peter stel haar voor die ultimatum dat hy Vermont toe vertrek vir Kersfees en hy het nie tyd op te wag tot sy tot haar sinne kom nie.		1	LU2 AS 2.2.7	1
8.4		C		1	LU2 AS 2.2.8	3
8.5		Nee, (√) nie rêrig nie. Sy het maar te maklik aan Peter se versoeke toegegee. (√) / Nee, (√) sy het Peter net te maklik na sy woonstel gevolg. (√)	*Leerder kry nie punt vir ja/nee verdien geen punt.*	2	LU2 AS 2.4.4	4
8.6		Hotelkamer./ New York		1	LU2 AS 2.4.3	1
8.7	8.7.1	Waar. (√) Iris het ŉ selfstandige vrou geword wat op haar eie rondreis. (√)		2	LU2 AS 2.4.3	3
8.8	8.8.1	Gespanne/ Geïrriteerde		1	LU2 AS 2.4.3	1
8.9		Vandat sy in die hotelkamer gearriveer het, (√)lui die foon op die onmoontlikste tye. (√)		2	LU2 AS 2.4.3	3
8.10		Verbeeldingrykheid		1	LU2 AS 2.4.3	1
8.11		Sy skep denkbeeldige karakters./ Leef in ŉ fantasiewêreld.		1	LU2 AS 2.4.3	3

VRAAG		ANTWOORD	NASIENRIGLYNE	PUNT	LU & AS	BLOOM
8.12		Die leser sou moeilik glo dat daar wel ŉ gesprek met ŉ engel kon plaasvind. / Die leser beleef die gesprek met die Engel eerstehands. Dus is sy bestaan meer geloofwaardig.		1	LU2 AS 2.4.3	1
8.13		Hy was Ouma se Engel. / Sy het hom van haar ouma geërf.		1	LU2 AS 2.2.9	2
8.14		Hy is nie haar beskermengel nie.		1	LU2 AS 2.4.3	2
8.15		ŉ Naam is net ŉ naam. / ŉ Naam kan nie jou toekoms bepaal nie.		1	LU2 AS 2.2.7	1
8.16		Nee, want die Engel beleef die lewe baie ligter/minder gekompliseerd, (√) omdat hy niks so ernstig opneem nie. (√) / Nee, hy neem die lewe glad nie ernstig op nie, (√) en sal dus nie regtig in die toekoms belangstel nie. (√)		2	LU2 AS 2.2.8	4
8.17	8.17.1	Kara se lewe het te veel onverwagte kronkelinge gemaak. / Kara se toekoms was moeilik om te voorspel. Sy het onvoorspelbare besluite geneem.		1	LU2 AS 2.2.8	1
	8.17.2	Peter		1	LU2 AS 2.4.3	1
	8.17.3	Sy het met Peter getrou.		1	LU2 AS 2.28	1
				[25]		

VRAAG 9: OPSTELVRAAG: *MANAKA PLEK VAN DIE HORINGS* – Pieter Pieterse

VRAAG	ANTWOORD	NASIENRIG LYNE	PUNT	LU & AS	BLOOM
9.1	Kandidate moet ŉ gepaste inleiding en slot gee.			LU2 AS2.4.3 & 2.4.4	1.2.3 & 4
	Die karakters wat rassisties optree, is Griesel – beskou hom as meerderwaardig. (√) Riekert beskou swartmense nie as individue nie (√) en Chisupo. glo blankes "vat sy krag weg". (√)		3		
	Nanna vind dadelik aanklank by die kinders en wil by die mense en die omgewing inpas. (√) Sy stel opreg belang in die mense en is besorg oor hulle. / Sy is besorg oor mnr. Jihnnie se omstandighede / Wanneer Grace se klere natgereën is, leen sy vir haar haar sweetpak. (√) Sy is die eerste een wat opmerk dat Baas en Grace ŉ perfekte paartjie sal uitmaak. (√)	*Kandidaat noem enige 3/4 feite hier.*	3/4		
	Ten spyte van die feit dat sy ouers deur die plaaslike bevolking van Zimbabwe uitgemoor is, dra Baas nie ŉ wrok teenoor swart mense nie. (√) Baas help enige een ongeag velkleur. / verskaf hulp aan die Angolese vlugtelinge/aan Grace/ Johnnie/plaaslike bevolking. (√) Baas luister na Ouma Essie en aanvaar later die sendelinge op Manaka. / Hy vra haar om hulp rondom sy worstelvraag: "Wat maak van jou ŉ Christen?" (√)	*Kandidaat noem enige 3/4 feite hier.*	3/4		
	Oom Scholtzie tree op as tussenganger tussen die Kerk en die khuta. (√) Hy het kennis van die plaaslike gebruike en pas dit toe/betoon die nodige respek. (√) Hy respekteer ouma Essie en behandel haar asof sy sy meerdere is. (√) Sy boodskap by die nagmaaldiens toon duidelik dat hy alle mense as gelyk beskou. (√)	*Kandidaat noem enige 3/4 feite hier.*	3/4		
	Ja, hulle optrede is aanvaarbaar, (√) want velkleur behoort nie ŉ rol te speel in die behandeling/optrede van mense nie. (√) Nee, hulle optrede was onaanvaarbaar, (√) want ŉ mens moet by jou eie soort mense hou. (√)		2		
	GEBRUIK RUBRIEK VIR NASIEN.		**[25]**		

OF

VRAAG 10: KONTEKSTUELE VRAAG: *MANAKA PLEK VAN DIE HORINGS* – Pieter Pieterse

VRAAG		ANTWOORD	NASIENRIG-LYNE	PUNT	LU & AS	BLOOM
10.1		Oom Scholtzie		1	LU2 AS 2.4.3	1
10.2		Oom Scholtzie is een van die sendelinge (√) en glo dat die Here ŉ plan met Baas se teenwoordigheid op Manaka het (√) / Oom Scholtzie se antwoord dat daar in elke mens se lewe ŉ tyd kom dat jy gebed nodig het (√) laat Baas vrae vra oor die wese van Christenskap. (√)		2	LU2 AS 2.4.3	3
10.3	10.3.1	Ouma Essie		1	LU2 AS 2.4.5	1
	10.3.2	Dis om óm te gee vir ander en die besliste wete waarheen jy gaan in die lewe, en die hiernamaals.		1	LU2 AS 2.4.5	1
10.4		Ja. Baas staan koud/afsydig/ hardvogtig teenoor godsdiens (√) en soek antwoorde op vrae. (√)		2	LU2 AS 2.4.3	4
10.5		Barotseland / Die weste van Zambië / Manaka.		1	LU2 AS 2.4.3	1
10.6		Waar. (√) Grace en Baas is ook nooit ver van mekaar af nie. (√)		2	LU2 AS 2.4.3	3
10.7	10.7.1	ŉ Gemeensaamheid/Rustigheid		1	LU2AS 2.4.3	1
	10.7.2	Gewydheid		1	LU2 AS 2.4.3	1
10.8		Nanna		1	LU2 AS 2.2.8	1
10.9		Hy dink terug aan sy ma wat ook die lied gesing het. / Hy dink terug aan sy kinderjare/ Hy raak ontsteld		1	LU2 AS 2.4.3	3
10.10		B		1	LU2 AS 2.4.4	3
10.11		Griesel het geen toestemming gehad nie. / Griesel het ingebreek (√) Grace het ingegaan om Baas te versorg. / Grace was nie ŉ vreemdeling nie. (√)		2	LU2 AS 2.4.4	3

VRAAG		ANTWOORD	NASIENRIG-LYNE	PUNT	LU & AS	BLOOM
10.12		Ons sou die siekte van ouma Essie en die gepaardgaande ontsteltenis net vanuit die verteller se perspektief beleef het. / Ons weet hoe elkeen van die karakters voel wat by ouma Essie se siekbed betrokke is.		1	LU2 AS 2.4.3	3
10.13		Hy was haar man.		1	LU2 AS 2.4.3	1
10.14		Baas is juis die een wat vrae rondom Christenskap het/godsdiens het/nie meer sy Bybel lees nie (√) en nou moet hy bid vir bystand. (√)	*Kandidate moet beide kante noem. Slegs 2 of 0.*	2	LU2 AS 2.2.8	3
10.15		Hy is iemand wat vir ander omgee.		1	LU2 AS 2.2.7	3
10.16		Dat ouma Essie gespaar is. / Vir God se groot genade om met ouma Essie te wees. **EN** Vir die antwoorde wat Baas hier op Manaka kry.		2	LU2 AS 2.2.6	3
10.17		Hy aanvaar Manaka as die plek waar hy moet wees.		1	LU2 AS 2.2.9	3
				[25]		

VRAAG 11: OPSTELVRAAG: *VATMAAR* – AHM Scholtz

VRAAG	ANTWOORD	NASIENRIG LYNE	PUNT	LU & AS	BLOOM
11.1	Kandidate moet ŉ gepaste inleiding en slot gee. Die karakters wat rassisties optree, is Piet de Bruin, (√) Elsa – beskou haar as beter as die mense van Vatmaar, (√) en Tommy glo Nellie Ndola is benede hom as gevolg van haar donker kleur. (√)			LU2 AS 2.4.3 & 2.4.4	1, 2, 3 & 4
	Ma Khumalo ontferm haar oor Borman/ Norman, ŉ blanke seun. (√) Sy ontferm haar ook oor Miriam Mohammed. (√) Vir beide gee sy onvoorwaardelike liefde (√) Borman ondergaan ŉ identiteitsverandering met die verandering van sy naam en Miriam laat haar seun Lukas Khumalo doop. (√)	*Kandidaat noem enige 3/4 feite hier.*	3/4		
	Tant Wonnie het Sannah Vosloo opgepas en versorg t.s.v. Piet de Bruin se attensies/sy behandeling van onie-as. (√) Tant Wonnie noem Piet de Bruin nog steeds "meester" al het hy haar swak behandel. (√) Tant Wonnie betaal vir die Septembers se rit op die kapkar t.s.v. die feit dat hul haar laat arresteer het. (√) Tant Wonnie deel haar gemmerbier met die Septembers t.s.v. die feit dat hul haar laat arresteer het. (√)	*Kandidaat noem enige 3/4 feite hier.*	3/4		
	Mev. Pienaar het tant Wonnie na die winkels geneem om klere te kry. (√) Mev. Pienaar het tant Wonnie met die nodige respek behandel, al het sy in haar hart anders gedink. (√) Ds. Pienaar behandel oom Chai met die nodige respek, bv. groet hom met die hand en laat hom by die voordeur in kom. (√)	*Kandidaat noem enige 3/4 feite hier.*	3/4		
	Ja, hulle optrede is aanvaarbaar, (√) want velkleur behoort nie ŉ rol te speel in die behandeling/optrede van mense nie. (√) Nee, hulle optrede was onaanvaarbaar, (√) want ŉ mens moet by jou eie soort mense hou. (√) **GEBRUIK RUBRIEK VIR NASIEN.**		2		
			[25]		

OF

VRAAG 12: KONTEKSTUELE VRAAG: *VATMAAR* – A.H.M. Scholtz

VRAAG		ANTWOORD	NASIENRIGLYNE	PUNT	LU & AS	BLOOM
12.1		Ja. Hy het haar gemolesteer (√) en so haar jongmense lewe vermoor/haar drome vermoor. (√)		2	LU2 AS 2.4.5	4
12.2		Onwaar. (√) Sy sê sy was te jonk om aan haarself as ŉ moordenaar te dink. (√)		2	LU2 AS 2.4.5	3
12.3		Norman was haar pa se vriend / Norman was saam met haar pa ŉ soldaat.		1	LU2 AS 2.2.6	1
12.4	12.4.1	Ma Khumalo		1	LU2 AS 2.4.3	1
	12.4.2	Ma Khumalo het hom as haar eie groot gemaak.		1	LU2 AS 2.4.3	1
12.5		Na Norman wat haar gemolesteer het./ Na haar uitdaging aan Norman: hy moes ŉ ysterpen om middernag by haar broers en susters se graf gaan inslaan. Dit het sy dood veroorsaak. / Sy vir Norman se dood verantwoordelik is.		1	LU2 AS 2.4.3	1
12.6		B		1	LU2 AS 2.4.3	3
12.7	12.7.1	Begraafplaas/ Vatmaar		1	LU2 AS 2.4.3	1
	12.7.2	Hartseer/ somber		1	LU2 AS 2.4.3	3
	12.7.3	Ja. Kaaitjie vertel van haar groot hartseer. / Kaaitjie vertel van die hartseer wat sy al jare saam met haar dra.	*Ja/Nee verdien geen punte nie. Die motivering wel 2.*	2	LU2 AS 2.2.7	3
12.8	12.8.1	Deursettingsvermoë		1	LU2 AS 2.2.8	3
	12.8.2	Sy het voortgegaan met haar lewe en weer liefde gevind.		1	LU2 AS 2.2.8	3
12.9		Ons sou die brand en die gepaardgaande ontsteltenis net vanuit die verteller se perspektief beleef het./ Ons weet hoe elkeen van die karakters voel wat by die brand betrokke is.		1	LU2 AS 2.4.3	3

VRAAG		ANTWOORD	NASIENRIG LYNE	PUNT	LU & AS	BLOOM
12.10		Dit was al stoele wat hul in hul huis kon bekostig.		1	LU2 AS 2.4.3	1
12.11	12.11.1	Boitjie was aanvanklik ŉ leeglêer, het dagga gerook en het net moeilikheid gemaak. (√) Nou is hy bereid om regtig iets te doen en vir Kenneth uit dankbaarheid te help. (√)	*Kandidaat moet beide kante van die saak noem 2 of 0.*	2	LU2 AS 2.28	3
	12.11.2	Hy het ŉ sokkerspan op die been gebring.		1	LU2 AS 2.2.8	1
12.12	12.12.1	Suzan		1	LU2 AS 2.4.3	1
	12.12.2	Sy het die lantern laat hang om lig te maak en toe het die wind dit van die hak afgewaai.		1	LU2 AS 2.4.3	1
12.13	12.13.1	Kenneth		1	LU2 AS 2.4.3	1
	12.13.2	Hy het nog vir Suzan.		1	LU2 AS 2.4.3	1
	12.13.3	nuwe begin.		1	LU2 AS 2.4.3	1
				[25]		

AFDELING C: DRAMA

VRAAG 13: OPSTELVRAAG: *KRISMIS VAN MAP JACOBS* – Adam Small

VRAAG	ANTWOORD	NASIENRIGLYNE	PUNT	LU & AS	BLOOM
13.1	Kandidate moet ŉ gepaste inleiding en slot gee. **<u>HOOP:</u>** **MAUD:** Sy hoop om uit die township te kom. (√) **MAP:** Hy het gehoop op ŉ beter toekoms (√) met geleerdheid en ŉ werk. (√) **ANTIE GROOTMEISIE:** Sy hoop dat Johnie uit die tronk sal kom. (√) en ŉ veranderde mens sal wees. (√) **(5 feite)**		5	LU2 AS 2.4.3 & 2.4.4	1.2.3.& 4
	<u>HANDELING:</u> MAUD: Sy verduur Cavernelis se alewige gewerk, al bring dit eensaamheid, want dit gaan hul in staat stel om die township te verlaat. (√) Sy bederf Cavernelis, want hy is haar enigste hoop om uit die township te kan trek. (√) Sy verduur Cyril en Richie, want dit gaan slegs tydelik wees. (√) **(3 feite)**		3		
	MAP: Toe hy nie ŉ werk en geleerdheid kan bekom nie, het hy geglo dat hy deur bendebedrywighede uit die township wel sal kan ontsnap. (√) In die tronk glo hy dat sy bekering/sy verandering vir hom die weg tot ŉ beter lewe gaan wees. (√) Sy liefde vir Blanchie hou hom staande. (√) Hy doen moeite om die gemeenskap daarvan te oortuig dat hy verander het. (√) **(3 feite)**		3		
	ANTIE GROOTMEISIE: Sy besoek Map gereeld in die tronk. (√) in die hoop dat hy berou sal hê oor sy dade. (√) **(1 feit)**		1		
	<u>GESLAAG AL DAN NIE:</u> **MAUD:** Met Blanchie wat nie die modelkontrak kry en Cavernelis se selfmoord, verloor sy alle hoop. .(√) **MAP:** Hy versoen hom met sy familie en Blanchie en die saxofoon dui aan dat die toekoms rooskleurig kan wees. (√) **ANTIE GROOTMEISIE:** Sy kry haar spraak terug, want alles waarvoor sy gehoop het, het gebeur. (√) **(3 feite)**		3		
	MERK VOLGENS DIE RUBRIEK				
			[25]		

OF

VRAAG 14: KONTEKSTUELE VRAAG: *KRISMIS VAN MAP* JACOBS – Adam Small

VRAAG		ANTWOORD	NASIENRIGLYNE	PUNT	LU & AS	BLOOM
14.1		Gevangenisskap.		1	LU2 AS 2.2.8	3
14.2		Hy het nie verwag dat ook hul hom sou verstoot nie. / Hy het nie verwag dat ook hulle hom nie 'n tweede kans sal gee nie.		1	LU2 AS 2.4.3	3
14.3	14.3.1	Star of Redemption		1	LU2 AS 2.4.3	1
	14.3.2	Redemption dui op vrymaking/ bevryding, (√) maar hulle is nie bereid om Map vry te maak/vry te skeld nie. (√)		2	LU2 AS 2.4.3	3
14.4		Die atmosfeer sou baie minder smekend gewees het.		1	LU2 2.4.5	3
14.5		Dit het gelyk of hy en Blanchie 'n rooskleurige toekoms het.		1	LU2 AS 2.4.4	2
14.6	14.6.1	Die gemeenskap is nie vergewensgesind nie. / Die gemeenskap is nie bereid om iemand 'n tweede kans te gee nie.		1	LU2 AS 2.4.3	3
	14.6.2	Banchie het haar laat inpraat in prostitusie en 'n moontlike aborsie.		1	LU2 AS 2.4.3	3
	14.6.3	Map het betrokke geraak by bendebedrywighede en het in die tronk beland.		1	LU2 AS 2.4.3	3
14.7	14.7.1	Die feit dat hy Blanchie vergewe. / Die feit dat hy niks aan die witmans gaan doen nie.		1	LU2 AS 2.4.3	2
	14.7.2	Johnnie		1	LU2 AS 2.4.3	2
	14.7.3	Hy is Johnie genoem terwyl hy 'n goeie lewe gelei het. / Hy is nou bekeer en lei 'n goeie lewe.		1	LU2 AS 2.4.3	2
	14.7.4	A		1	LU2 AS 2.4.3	3
14.8		Cavernelis se selfmoord.		1	LU2 AS 2.2.8	1
14.9		Blanchie het hom beskuldig dat hy haar lewe vernietig het.		1	LU2 AS 2.2.8	2

VRAAG		ANTWOORD	NASIENRIGLYNE	PUNT	LU & AS	BLOOM
14.10		Hy wou ekstra geld verdien, om gouer uit die township te kom.		1	LU2 AS 2.4.3	1
14.11		Nee. Hy het al die ekstra werk verniet gedoen. Hy is glad nie bevry om die genoegdoening van 'n beter blyplek te kan smaak nie. / Ja. Hy is nou nie meer 'n gevangene in die township nie.	*Kandidaat verdien nie 'n punt vir ja/ nee nie. Slegs die motivering.*	2	LU2 AS 2.4.3	4
14.12		Onwaar Cavernelis was te ontnugter/ seergemaak deur Blanchie se woorde om nugter te dink.		2	LU2 AS 2.4.3	3
14.13		Dit dui daarop dat omstandighede kan terugkeer soos wat dit voorheen was.		1	LU2 AS 2.4.4	1
14.14		Johnnie		1	LU2 AS 2.2.7	1
14.15		Nee. Cavernelis moes ook eers boete doen, (√) voordat haar vergiffenis ten volle kon wees. (√)		2	LU2 AS 2.4.3	4
				[25]		

VRAAG 15: OPSTELVRAAG: *MIS* – R. de Wet

VRAAG	ANTWOORD	NASIENRIGLYNE	PUNT	LU & AS	BLOOM
15.1	Kandidate moet 'n gepaste inleiding en slot gee. **HOOP:** **MIEM:** Sy hoop dat haar man van die solder sal afkom. (√) Sy hoop om van Meisie 'n "goeie" dogter te maak / Meisie hoë morele standaarde te gee. (√) Sy hoop dat Meisie sal trou. (√) **MEISIE:** Sy hoop om die sirkus te ervaar. (√) Sy hoop om uit haar omstandighede te ontsnap. (√) Sy hoop om normale vriende te hê (√) Sy hoop om iemand met 'n identiteit te wees. (√) **GERTIE:** Sy hoop om die eksotiese /sirkus te beleef. (√) Sy hoop om iemand spesiaal te ontmoet (√) Sy hoop om sensueel te wees en bewonder te word. (√) **(5 feite = 2 by elk + nog 1)**		5		
	HANDELING: **MIEM:** Sy probeer baie hard om Meisie aan die konstabel af te smeer, (√) want as Meisie trou, sal haar man van die solder afkom. (√) Sy hou Meisie se doen en late baie goed dop. (√) / Meisie moet na haar postuur kyk/ Meisie mag nie na die sirkusliggies kyk of na die sirkusmusiek luister nie. Miem is oorbeskermend. (√)/ Sy stuur Meisie uit wanneer daar oor die meisies se verdwyning gepraat word. / Miem laat nie toe dat Meisie ondersoekend is nie. Ook nie om haar eie mening te vorm nie. (√) **(3 feite)**		3		

VRAAG	ANTWOORD	NASIENRIGLYNE	PUNT	LU & AS	BLOOM
	MEISIE: Sy staan gedurig by die venster en bewonder die sirkusliggies. (√) Die vorige jaar het sy uit die huis geglip om die sirkus te kon ervaar. (√) Meisie loop saam met die konstabel weg om van haar ma se oorheersing weg te kom. (√) Meisie maak die konstabel haar vriend en vertel hom van die sirkus. (√) Sy herhaal haar naam nadat die konstabel haar gevra het wat haar naam is. Dit gee haar 'n gevoel van eie waarde. (√) **(3 feite)**		3		
	GERTIE: Sy besoek die sirkus om die eksotiese te kan beleef. / Sy hou die sirkusoptog dop om die eksotiese te kan beleef. (√) Sy maak dit baie duidelik vir die konstabel dat sy 'n oujongnooi is en vra hom uit oor sy huwelikstatus. (√) Sy laat haar deur die konstabel manipuleer om die sensuele dans uit te voer. (√) **(1 feit)**		1		
	<u>GESLAAG AL DAN NIE:</u> **MIEM:** Met Meisie wat weg is, sal Gabriël nie afkom nie. Sy verloor dus alle hoop. (√) **MEISIE:** Sy ontsnap van haar omstandighede en ontdek haarself as mens. (√) **GERTIE:** Sy het net vir 'n oomblik haar sensuele kant gewys. Sy bly ook ongetroud. (√) **(3 feite).** **MERK VOLGENS DIE RUBRIEK.**		3		
			[25]		

VRAAG 16: KONTEKSTUELE VRAAG: *MIS* – R. de Wet.

VRAAG		ANTWOORD	NASIENRIGLYNE	PUNT	LU & AS	BLOOM
16.1		Bevryding		1	LU2 AS 2.2.8	3
16.2		Sodat die kontras tussen haar en Gertie baie duidelik geteken staan.		1	LU2 AS 2.4.3	3
16.3		Miem begeer wel om ŉ man te hê, (√) maar sy is nie mooi genoeg/sensueel genoeg om begeer te word nie. (√)	*Kandidaat moet beide kante van die saak noem. 2 of 0.*	2	LU2 AS 2.4.3	3
16.4		Daar sou nie meer ŉ magiese/ hipnotiserende/sensuele atmosfeer gewees het nie.		1	LU2 AS 2.2.7	3
16.5		Ja. Hy is heeltemal meegevoer deur sy eie vertelling. (√) Die neweteks praat van "droomverlore": (√) / Hy wil Gertie die geleentheid gee (√) om vir ŉ oomblik bevry te word. (√) Nee. Hy weet (√) dat Gertie nie naastenby soos sy tant Hannie lyk nie. (√)	*Kandidaat se motivering tel die volle 2.*	2	LU2 AS 2.2.4	4
16.6	16.6.1	Na die verdwyning van die twee dogters.		1	LU2 AS 2.2.8	1
	16.6.2	Die konstabel is betrokke by die verdwynings. / Die gevaar is nou by hulle in die huis.		1	LU2 AS 2.2.7	1
16.7	16.7.1	Miem se man/Gabriël		1	LU2 AS 2.2.7	1
	16.7.2	Hy het die familieplaas in die Depressie verloor (√) en het hom toe onttrek. (√)		2	LU2 AS 2.4.5	1
	16.7.3	Negatief. (√) Miem moet die vaderrol nou ook oorneem. Hul versorg en beskerm. (√)		2	LU2 AS 2.4.3	4
16.8		hofnar		1	LU2 AS 2.2.4	1
16.9		Sy persoonlikheid verander soos sy klere.		1	LU2 AS 2.2.4	3

VRAAG		ANTWOORD	NASIENRIGLYNE	PUNT	LU & AS	BLOOM
16.10		Sy haal haar hande van haar ore af.		1	LU2 AS 2.4.3	2
16.11		Waar. Sy het aanvanklik haar ore toegedruk om nie die musiek te hoor nie. / Sy dans aanvanklik fladderend.		2	LU2 AS 2.4.3	3
16.12		Haar Ma se oorbeskerming.		1	LU2 AS 2.4.3	1
16.13		Sy vinnige bewegings.		1	LU2 AS 2.4.5	3
16.14		B		1	LU2 AS 2.2.8	3
16.15		Meisie het vrywillig saamgegaan.		1	LU2 AS 2.2.8	3
16.16		Die titel verwys na die vermiste meisies (√). Aan die einde raak Meisie ook vermis met haar verdwyning. (√)	*Kandidaat moet na die titel, sowel as Meisie verwys.*	2	LU2 AS 2.2.8	3
				[25]		

GROOTTOTAAL: 80

RUBRIEK VIR DIE NASIEN VAN DIE OPSTELVRAAG VIR GEDIGTE

RUBRIEK VIR DIE ASSESSERING VAN DIE POËSIE OPSTEL **HUISTAAL** **10 PUNTE**	**TAAL** Struktuur, logiese, vloei en aanbieding. Taal toon en styl wat in opstel gebruik word...	- Baie goeie koherente struktuur. - Uitstekende inleiding en samevatting. - Argumente goed gestruktureerd en ontwikkeling is duidelik. - Taal, toon en styl volwasse, treffend en korrek.	- Opstel goed gestruktureer. - Goeie inleiding en samevatting. - Maklik om argumente en gedagtegang te volg. - Taal, toon en styl korrek en toepaslik vir doel. - Goeie aanbieding	- Duidelike struktuur & logiese vloei van argumente. - Inleiding, same-vatting en ander paragrawe koherent georganiseer. - Kan vloei van argumente volg. - Taal, toon en styl grootliks korrek.	- Sommige bewyse van struktuur. - Opstel toon gebrek aan struktuur, logika en koherensie. - Minimale taalfoute, toon en styl meestal van toepassing. Paragrafering meestal korrek.	- Bewyse dat struktuur swak beplan is. - Argumente nie logies gerangskik nie. - Taalfoute is sigbaar. Toon en styl nie toepaslik vir die doel van teks nie. - Paragrafering gebrekkig.	- Swak aanbieding en gebrek aan beplanning beïnvloed vloei van argumente. - Taalfoute en verkeerde styl veroorsaak onsuksesvolle skryfstuk. Toon en styl nie toepaslik vir doel van teks. - Paragrafering verkeerd.	- Moeilik om te bepaal of onderwerp aangespreek is. - Geen bewyse van beplanning of logiese uiteensetting nie. - Taal is swak. Verkeerde taal en styl. - Paragrafering nie korrek, koherensie ontbreek.
INHOUD Interpretasie van onderwerp. Diepte van argumente, verant-woording en beheersing van gedig.		**7** **80 – 100%**	**6** **70 – 79%**	**5** **60 – 69%**	**4** **50 – 59%**	**3** **40 – 49%**	**2** **30 – 39%**	**1** **0 – 29%**
- In diepte interpretasie van onderwerp, alle aspekte ten volle verken. - Uitstaande respons: 90%+. Uitstekende respons: 80 – 89% - Reeks treffende en uitgebreide argumente wat uit gedig ondersteun word. - Genre en gedig word uitstekend verstaan.	**7** **80 – 100%**	**8 – 10**	**7 – 7½**	**7 – 8**				
- Bo gemiddelde interpretasie van onderwerp, alle aspekte bevredigend verken. - Uitgebreide respons. - Reeks sterk argumente wat uit gedig ondersteun word. - Genre en gedig word baie goed verstaan -	**6** **70 – 79%**	**7½ – 8 ½**	**7 – 8**	**6½ – 7½**	**6 – 7**			

FOR SIGNING OFF 14/03/2012

- Verstaan gedig en interpretasie van onderwerp goed. - Redelike uitgebreide respons. - Sterk argumente word gegee, maar dit is nie altyd goed gemotiveer nie. - Genre en gedig word verstaan.	**5** **60 – 69%**	**7 – 8**	**6½ – 7½**	**6 – 7**	**5½ – 6½**	**5 – 6**		
- Redelike interpretasie van onderwerp, nie alle aspekte in gedig verken nie. - Etlike goeie argumente ter ondersteuning van onderwerp. - Meeste argumente ondersteun onderwerp, maar bewyse is nie oortuigend. - Genre en gedig word basies verstaan.	**4** **50 – 59%**		**6 – 7**	**5½ – 6½**	**5 – 6**	**4½ – 5½**	**4 – 5**	
- Baie alledaagse, middelmatige poging om vraag te beantwoord. - Baie min diepte in die begrip van en tydens die respons op onderwerp. - Argumente nie oortuigend en baie min bewyse uit gedig. - Leerder het nie volle begrip van genre en gedig nie.	**3** **40 – 49%**			**5 – 6**	**4½ – 5½**	**4 – 5**	**3½ – 4½**	**3 – 4**
- Swak begrip van onderwerp. - Respons word herhaal en dit is soms nie ter sake nie. - Geen diepte in argumentering nie, interpretasie verkeerd, ondersteunende argumente nie verantwoordbaar uit gedig nie. - Baie swak begrip van genre en gedig.	**2** **30 – 39%**				**4 – 5**	**3½ – 4½**	**3 – 4**	**1 – 3½**
- Respons soms in verhouding met onderwerp, moeilik om argumente te volg of dit is nie van toepassing nie. - Swak poging om vraag te beantwoord. Paar relevante argumente wat gegee is, is nie verantwoordbaar uit gedig nie. - Baie swak begrip van genre en gedig.	**1** **0 – 29%**					**3 – 4**	**1 – 3½**	**0 – 3**

RUBRIEK VIR DIE NASIEN VAN DIE OPSTELVRAAG VIR DIE ROMAN EN DIE DRAMA
Let op die verskil in die puntetoekenning vir inhoud versus struktuur en taal

KODES EN PUNTETOEKENNING		INHOUD [15] Interpretasie van die onderwerp. Grondige argumente, verantwoording en begrip van die voorgeskrewe werk.		STRUKTUUR EN TAAL [10] Struktuur, logiese vloei en aanbieding. Gebruik van taal, toon en styl in opstel.
Kode 7 **A** **80 − 100%**	Uitmuntend **12 tot 15 punte**	In diepte interpretasie van onderwerp, alle aspekte van die onderwerp is ten volle nagevors. Uitstekende reaksie. (90+, uitmuntende reaksie) Reeks pakkende argumente, uitgebreid; ondersteun uit die teks. Uitstekende begrip van genre en voorgeskrewe teks.	Uitmuntend **08 − 10 punte** **A**	Samehangende en gestruktureerde opstel. Uitstekende inleiding en afsluiting. Argumente is goed gestruktureerd en duidelik ontwikkel. Taal, toon en styl is gevorderd, treffend en korrek.
Kode 6 **B** **70 − 79%**	Verdienstelik **11 punte**	Bo-gemiddelde interpretasie van onderwerp. Alle aspekte van die onderwerp is geskik nagevors. Gedetailleerde reaksie. Reeks grondige argumente is gegee, goed ondersteun uit teks. Baie goeie begrip van genre en teks.	Verdienstelik **07 punte** **B**	Opstel is goed gestruktureerd Goeie inleiding en afsluiting. Argumente en gedagtelyn is maklik om te volg. Taal, toon en styl is korrek en gepas vir die doel. Goeie aanbieding.
Kode 5 **C** **60 – 69%**	Beduidend **09 of 10 punte**	Toon begrip en het onderwerp goed geïnterpreteer. Taamlik gedetailleerde reaksie op die onderwerp. Sommige grondige argumente is gegee, maar nie almal is baie goed gemotiveer nie. Begrip van genre en teks duidelik.	Beduidend **06 punte** **C**	Duidelike struktuur en logiese vloei van argumente. Inleiding, afsluiting en ander paragrawe is samehangend georganiseer. (koherensie) Vloei van argumente kan gevolg word. Taal, toon en styl is grootliks korrek.
Kode 4 **D** **50 – 59%**	Voldoende **08 punte**	Taamlike interpretasie van die onderwerp; nie alle aspekte is in detail nagevors nie. Sommige goeie punte ter ondersteuning van die onderwerp. Meeste argumente is ondersteunend, maar bewyse is nie altyd oortuigend nie. Basiese begrip van genre en teks.	Voldoende **05 punte** **D**	Geringe bewyse van struktuur. Goed gestruktureerde en logiese vloei en samehang ontbreek. Min taalfoute; toon en styl is meestal gepas. Paragrawe is meestal korrek.
Kode 3 **E** **40 – 49%**	Matige **06 of 07 punte**	Baie gewone en gemiddelde poging om die vraag te beantwoord. Baie min diepte en begrip in reaksie op die onderwerp. Argumente nie oortuigend nie en baie min verantwoording uit die teks. Leerder het nie houvas en volle begrip van genre en teks nie.	Matige **04 punte** **E**	Beplanning van die struktuur is gebrekkig. Argumente nie logies gerangskik nie. Paragrawe is foutief. Opvallende taalfoute. Toon en styl nie gepas vir die doel nie.
Kode 2 **F** **30 – 39%**	Basiese **05 punte**	Houvas op die onderwerp is swak. Reageer herhalend en soms van die punt af. Geen diepte in argumentering; verkeerde interpretasie / Argumente word nie verantwoord uit die teks nie. Baie swak houvas op genre en teks.	Basiese **03 punte** **F**	Swak aanbieding en gebrek aan beplanning beïnvloed die vloei van die argumente. Taalfoute en foutiewe styl maak opstel onsuksesvol.
Kode 1 **G tot H** **0 – 29%**	Ontoereikend **0 tot 5 punte**	Reaksie soms in verhouding met die onderwerp, maar dis moeilik om ontoepaslike argumente te volg. Swak poging om vraag te beantwoord. Min toepaslike punte met geen verantwoording uit die teks. Baie swak houvas op genre en teks.	Ontoereikend **00 − 02 punte** **G**	Moeilik om te bepaal of die onderwerp aangespreek word. Geen bewyse van logiese beplanning nie. Geen paragrawe en koherensie nie. Swak taalgebruik. Verkeerde styl en toon.